

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 95/2021
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Γ' ΤΜΗΜΑ)**

Συνεδρίαση της 31^{ης} Μαΐου 2021

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ. κωλυομένης της Προέδρου του Τμήματος.

Μέλη: Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Μαρίκα Γερασίμου, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμ. Ερωτήματος: Το υπ' αρ. 29226/Ζ1/12-3-2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης/ Τμήμα Α' Οργάνωσης Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.).

Ερώτημα: 1) Εάν οι διατάξεις της υποπερίπτωσης ββ' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 (Α'70), αφορούν και εφαρμόζονται, πλην των αποφοίτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και στους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας και 2) Δεδομένης της μη αναφοράς στην παραπάνω διάταξη οιασδήποτε προθεσμίας περί της δυνατότητας των αποφοίτων του Τμήματος Διαχείρισης

Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων να λάβουν βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Πατρών, εάν οι απόφοιτοι δύνανται να απολαύουν της συγκεκριμένης δυνατότητας απεριόριστα και οποτεδήποτε στο μέλλον αιτηθούν την εφαρμογή της προαναφερθείσας διάταξης.

I. Ιστορικό

1. Το Πανεπιστήμιο Πατρών, με το υπ' αρ. 217/1598/36855/06.11.2020 έγγραφό του απηύθυνε στην ερωτώσα υπηρεσία ερωτήματα που αφορούν στην εφαρμογή των διατάξεων της υποπερίπτωσης ββ'' της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 (Α'70), επισημαίνοντας ότι αυτά διατυπώνονται λόγω της ερμηνευτικής δυσχέρειας που παρουσιάζουν ορισμένες διατάξεις. Ειδικότερα το Ίδρυμα θέτει τα ακόλουθα ερωτήματα: «1) Εάν η διάταξη του άρθρου 36 παρ. 2 περ. β' υποπ. ββ' του ν.4610/2019, σύμφωνα με την οποία «...Οι απόφοιτοι του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων μπορούν να πάρουν, ύστερα από παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος, όπως προκύπτει από την μετονομασία» αφορά και εφαρμόζεται και στους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και στους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας. 2) Περαιτέρω διατυπώθηκε το ερώτημα αν οι απόφοιτοι δύνανται να απολαύουν της συγκεκριμένης δυνατότητας απεριόριστα και οποτεδήποτε στο μέλλον αιτηθούν την εφαρμογή της προαναφερθείσας διάταξης, δεδομένης της μη αναφοράς στην παραπάνω διάταξη οιασδήποτε προθεσμίας περί της δυνατότητας των αποφοίτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων να λάβουν βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας με τον τίτλο σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Πατρών.

2. Από το υπ' αρ. 26/03.11.2020 γνωμοδοτικό σημείωμα της Νομικής Υπηρεσίας του Ιδρύματος, προκύπτει ότι: «Από την *stricto sensu* γραμματική ερμηνεία της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 36, η οποία αναφέρεται σε «υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών» {ιδ' α' εδ. της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 }, φαίνεται ότι το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 αφορά τους αποφοίτους του Τμήματος ΔΠΦΠ του Πανεπιστημίου Πατρών» και «... στο προαναφερθέν τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 δεν αναφέρονται με σαφήνεια οι απόφοιτοι του Τμήματος ΔΠΦΠ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων [ενταχθέντος στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011] και του Τμήματος ΔΠΘΠ Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας [καταργηθέντος το 2013 και ενταχθέντος από το ακαδημαϊκό έτος 2013- 2014 στο Πανεπιστήμιο Πατρών] ούτε αναφέρεται χρονική περίοδος, εντός της οποίας δύνανται οι απόφοιτοι του Τμήματος ΔΠΦΠ να υποβάλουν σχετική αίτηση για να λάβουν - με τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις την βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας με τον τίτλο του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση και προς αποφυγή οιασδήποτε μη ορθής αντιμετώπισης των αποφοίτων εισηγούμεθα να αποσταλεί ο σχετικός φάκελος στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, εποπτεύοντα φορέα, για παροχή διευκρινήσεων για την νόμιμη εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρ. 36 του ν. 4610/2019 (ΦΕΚ Α' 70).».

3. Περαιτέρω, ενενήντα (90) απόφοιτοι του Τμήματος ΔΠΦΠ που το πτυχίο τους προέρχεται από τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, στα οποία εντασσόταν το Τμήμα πριν την υπαγωγή του στο Πανεπιστήμιο Πατρών, ήτοι το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδος, απηύθυναν στην ερωτώσα Υπηρεσία την 163132/Ζ1/30/11/2020 επιστολή στην οποία αναφέρουν ότι αν και αρκετοί απόφοιτοι έχουν ήδη εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που όρισε η Συνέλευση του Τμήματος, προκειμένου να λάβουν τη βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου, παρ' όλα αυτά, το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν τους έχει χορηγήσει ακόμη την σχετική βεβαίωση, ενώ αντιθέτως έχει χορηγήσει τις σχετικές βεβαιώσεις σε

αποφοίτους του Τμήματος με ίδιο έτος εισαγωγής που όμως έλαβαν πτυχίο από την Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών.

4. Εν τω μεταξύ, η ερωτώσα υπηρεσία σε συνέχεια του υπ' αρ. 29226/Ζ1/12-3-2021 εγγράφου της, με το οποίο μας απηύθυνε το κρινόμενο ερώτημα, απέστειλε στο Γραφείο μας το υπ' αρ. 54164/Ζ1/17-05-2021 έγγραφο, με το οποίο θέτει υπόψη μας την υπ' αρ. πρωτ. 46900/Ζ1/23-4-2021 αίτηση 36 εκ των αποφοίτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Πατρών προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων σχετικά με το ανωτέρω θέμα. Ειδικότερα, με την ως άνω αίτησή τους, οι εν λόγω απόφοιτοι ζητούν - μεταξύ άλλων - και την υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών εκ μέρους του Πανεπιστημίου Πατρών προκειμένου να λάβουν την κατά το άρθρο 36 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του πτυχίου τους με το πτυχίο του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών. Επιπλέον, όπως προκύπτει από το υπόμνημα που συνοδεύει την ως άνω αίτηση των 36 εκ των αποφοίτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και τα συνοδεύοντα αυτό έγγραφα *τέσσερις (4) εξ αυτών* έχουν υποβάλει στον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών, κατόπιν επιτυχούς παρακολούθησης των απαιτούμενων μαθημάτων και συμμετοχής τους στις σχετικές εξετάσεις, αίτηση προκειμένου να λάβουν την κατά το άρθρο 36 παρ. 2 περ. β' υποπερ. ββ' βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του πτυχίου τους με το πτυχίο του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών. Ειδικότερα η με α/α 4 του ως άνω υπομνήματος (Ε.Γ) απόφοιτος του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κατόπιν υποβολής εκ μέρους της σχετικής αίτησης (υπ' αριθμ. πρωτ. 2708/22-10-2019) παρακολούθησης μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του μετονομασθέντος Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, υπέβαλε στην Γραμματεία του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος την υπ' αρ. πρωτ. 703/17-3-2021 αίτησή της. Επ' αυτής της χορηγήθηκε η κατά το άρθρο 36 παρ. 2 περ. β' υποπ. ββ' του ν.4610/2019 υπ' αρ. πρωτ.

798/1540/9181/19-3-2021 βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και εξέτασης των υποχρεωτικών μαθημάτων για τη χορήγηση βεβαίωσης ισοτιμίας. Επίσης, τρεις απόφοιτοι (Π.Φ., Ι.Κ. και Π.Μ.), έχουν υποβάλει αιτήσεις προς το Πανεπιστήμιο Πατρών, κατόπιν παρακολούθησης μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του μετονομασθέντος Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος, προκειμένου για χορήγηση βεβαίωσης ισοτιμίας. Οι λοιποί, μετά την έκδοση της απόφασης Συνέλευσης Τμήματος που καθόρισε τα υποχρεωτικά μαθήματα, έχουν προβεί στις δέουσες ενέργειες (παρακολούθηση μαθημάτων, συμμετοχή στις εξετάσεις), προκειμένου να επιτύχουν την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης ισοτιμίας.

II. Νομοθετικό Πλαίσιο

5. Με το πδ. 96/1998 *«Ίδρυση πανεπιστημιακής Σχολής στην πόλη του Αγρινίου»* (ΦΕΚ 85Α΄) ιδρύθηκε στο Αγρίνιο πανεπιστημιακή σχολή με την επωνυμία «Σχολή Διαχείρισης Φυσικών Πόρων και Επιχειρήσεων» (ανήκουσα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), στην οποία συστήθηκαν το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων και το Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων. Με το άρθρο 3 του ως άνω π.δ., ορίστηκε επίσης η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης σε κάθε τμήμα για τη λήψη του πτυχίου, σε δέκα (10) διδακτικά εξάμηνα.

6. Με το άρθρο 7 του π.δ. 108/2009 (ΦΕΚ Α' 144) ορίστηκε ότι:

«1. Η κατά τις διατάξεις του π.δ. 96/1998 υφιστάμενη Σχολή Διαχείρισης Φυσικών Πόρων και Επιχειρήσεων καταργείται. Τα Τμήματα που υπάγονται στην καταργούμενη Σχολή εφεξής υφίστανται αυτοτελώς».

7. Με το άρθρ. 40B του ν. 3794/2009 *«Ρύθμιση θεμάτων του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις»* (Α156), ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας και τα εδρεύοντα στο Αγρίνιο Τμήματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, μεταξύ των οποίων και το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, εντάχθηκαν στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας.

Συγκεκριμένα, στο άρθρ. 40B του ν. 3794/2009 ορίστηκαν τα εξής : «..Β. 1.Ιδρύεται Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας ως αυτοτελές και πλήρως αυτοδιοικούμενο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα με έδρα το Αγρίνιο. Με την πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας καθορίζονται έδρες αυτών και σε άλλες πόλεις

της περιοχής και ιδιαίτερα στην πρωτεύουσα του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, στην ιερή πόλη του Μεσολογγίου. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων....2. Για την αυτοδύναμη λειτουργία του νεοϊδρυόμενου Πανεπιστημίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 2454/1997 (ΦΕΚ7Α)... 4. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που εδρεύουν στο Αγρίνιο εντάσσονται στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας. Κάθε άλλη αντίθετη διάταξη για τα ανωτέρω τμήματα δεν ισχύει. Η κινητή και ακίνητη περιουσία των ανωτέρω τμημάτων που ανήκει στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων περιέρχεται στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας, θέματα μεταφοράς φοιτητών των ως άνω τμημάτων οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν την αναγραφή του παλαιού ιδρύματος στον τίτλο σπουδών τους ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 3149/2003 μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής ή του Πρυτανικού Συμβουλίου του νέου Πανεπιστημίου. Ομοίως ρυθμίζονται και τα θέματα ένταξης του προσωπικού των τμημάτων αυτών».

8. Στο άρθρο μόνο της υπ' αριθ. Φ.253/4244Ο/Β6/29-4-2010 Υ.Α. «Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθμ. Φ253/28934/Β6 (ΦΕΚ 391 Β' /30-3-06) Υπουργικής απόφασης» (Β' 546 Β' /29-4-2010) ορίστηκε ότι: «1. Τα Τμήματα Διαχείρισης και Φυσικών Πόρων (Αγρίνιο), Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων (Αγρίνιο) και Διαχείρισης Πολιτισμού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών (Αγρίνιο), τα οποία λειτουργούσαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ως Τμήματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 κι εφεξής θα λειτουργούν ως Τμήματα του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας με έδρα το Αγρίνιο και εξακολουθούν να παραμένουν στα επιστημονικά πεδία στα οποία ήδη ήταν ενταγμένα.

9. Με την υπ' αρ. 89679/Β1/2011 ΥΑ (Β'1888) «Ρύθμιση θεμάτων μεταφοράς προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδακτόρων των ενταχθέντων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων» προβλέφθηκε ότι οι εγγεγραμμένοι στο Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων φοιτητές που μεταφέρθηκαν

από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους, ορκίζονται από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας και ότι στον τίτλο σπουδών τους, εφόσον ζητηθεί εγγράφως, αναγράφεται και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

10. Με το άρθρο 1 παρ.1 του π.δ. 89/2013 «Κατάργηση Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας» (Α' 130) καταργήθηκε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας. Επίσης με τις παρ.3 ,4, 5, 6, 7 και 19 του άρθρου 1 του Π.Δ. 89/2013 ορίστηκε ότι : «...3. Το κατά τις διατάξεις των άρθρων 1α του Π.Δ. 96/1998 (Α'85) και 40 Β παρ. (4) του ν. 3794/2009 Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του καταργούμενου Πανεπιστημίου εντάσσεται στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών». 4. ... Έδρα και των τριών ανωτέρω τμημάτων παραμένει η πόλη του Αγρινίου. 5. Η εκπαιδευτική διαδικασία των εντασσόμενων τμημάτων σε ό,τι αφορά τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών καθώς και οι διατμηματικές συνεργασίες, συνεχίζονται κανονικά.... 6. Οι φοιτητές των τμημάτων του καταργούμενου ιδρύματος που είχαν ενταχθεί σε αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 Β παρ. (4) του ν. 3794/2009 και της υπ' αριθμ. 89679/Β1/2011 (Β'1888) υπουργικής απόφασης εντάσσονται στο Πανεπιστήμιο Πατρών στο οποίο συνεχίζουν τις σπουδές τους. 7. Τα πτυχία που έχουν χορηγηθεί από τα Τμήματα που εντάσσονται με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος στο Πανεπιστήμιο Πατρών, είναι ως προς όλες τις συνέπειες ισότιμα και αντίστοιχα προς αυτά που χορηγούνται από τα τμήματα αυτά, μετά την ένταξή τους στο Πανεπιστήμιο Πατρών.... 19. Η λειτουργία των εντασσόμενων στο Πανεπιστήμιο Πατρών τμημάτων, ξεκινά από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014».

11. Περαιτέρω, με το άρθρο 1 παρ. 2 του π.δ. 97/2013 «Κατάργηση Τμήματος, ένταξη Τμημάτων σε Σχολές, συγκρότηση και ανασυγκρότηση Σχολών στο Πανεπιστήμιο Πατρών» (Α' 134) προβλέφθηκε ότι: «**1.** το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του καταργούμενου Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας, με έδρα το Αγρίνιο, εντάσσεται στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών (ανασυγκροτηθείσης της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών με έδρα την Πάτρα).

12. Τέλος, με το άρθρ. 36 παρ. 2 του ν. 4610/2019 «Συνέργειες

Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις» (Α' 70) προβλέφθηκε ότι: «2. Στα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: β)... ββ) Το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων μετονομάζεται σε Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος. Οι φοιτητές των Τμημάτων της παρούσας περίπτωσης, που κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 δεν έχουν υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα (4) εξάμηνα, έχουν το δικαίωμα να ολοκληρώσουν τον πρώτο κύκλο σπουδών του Τμήματος μετά την μετονομασία. Στην περίπτωση αυτή ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση, που δεν ανακαλείται, μέχρι τις 31 Ιουλίου 2019 μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου, η οποία δημοσιεύεται τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν την έναρξη της προθεσμίας στην ιστοσελίδα του ιδρύματος και του οικείου Τμήματος. Οι φοιτητές διατηρούν την εκπαιδευτική τους κατάσταση σε σχέση με τα υπολειπόμενα εξάμηνα σπουδών. Με πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος, ύστερα από σχετική απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, γίνεται η αντιστοίχιση των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος πριν τη μετονομασία με μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος μετά την μετονομασία. Όσοι φοιτητές δεν υποβάλουν εμπρόθεσμα δήλωση προτίμησης, ολοκληρώνουν το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος πριν τη μετονομασία και λαμβάνουν τίτλο σπουδών που φέρει, τον υφιστάμενο κατά τον χρόνο εισαγωγής τίτλο και τύπο. Οι απόφοιτοι του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων μπορούν να πάρουν, ύστερα από παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος, όπως προκύπτει από τη μετονομασία. Η ανωτέρω βεβαίωση χορηγείται από τον Πρύτανη.».

III. Ερμηνεία Διατάξεων -Υπαγωγή

13. Το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ιδρύθηκε το 1998 με έδρα το Αγρίνιο με το π.δ. 96/1998 (Α'85), ως Τμήμα της

Πανεπιστημιακής Σχολής με την επωνυμία «Σχολή Διαχείρισης Φυσικών Πόρων και Επιχειρήσεων». Κατά την ίδρυσή του το Τμήμα ανήκε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και εξ αρχής το Τμήμα ήταν πενταετούς φοίτησης (άρθρο 3 παρ.3 του π.δ.96/1998) καθόσον οριζόταν ότι η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης για την λήψη του πτυχίου οριζόταν σε (10) διδακτικά εξάμηνα. Στη συνέχεια, κατόπιν της κατάργησης της ως άνω Σχολής με το άρθρο 7 του π.δ. 108/2009, το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων εντάχθηκε με το άρθρο 40 Β του ν. 3794/2009 στο ιδρυθέν με τον νόμο αυτό Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας. Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι η Φ.253/4244/Β6/29-4-2010 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στο άρθρο μόνο διευκρινίζει ότι το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων (Αγρίνιο) , το οποίο λειτουργούσε μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 ως Τμήμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 και εφεξής, θα λειτουργεί ως Τμήμα του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας με έδρα το Αγρίνιο και εξακολουθεί να παραμένει στο επιστημονικό πεδίο στο οποίο ήταν ήδη ενταγμένο.

14. Περαιτέρω, με το π.δ. 89/2013 (Α'130) καταργήθηκε το Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδος ενώ ρητά ορίστηκε στην παρ.3 του ως άνω διατάγματος ότι το κατά τις διατάξεις των άρθρων 1α του π.δ 96/1998(Α'85) και 40Β παρ.4 του ν.3794/2009 Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του καταργούμενου Πανεπιστημίου εντάσσεται στην Πολυτεχνική Σχολή Του Πανεπιστημίου Πατρών, ενώ στην παρ.7 ρητά ορίστηκε ότι τα πτυχία που έχουν χορηγηθεί από τα Τμήματα που εντάσσονται με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος στο Πανεπιστήμιο Πατρών (τέτοια είναι τα Τμήματα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας) είναι ως προς όλες τις συνέπειες ισότιμα και αντίστοιχα προς αυτά που χορηγούνται από τα Τμήματα αυτά, μετά την ένταξή τους στο Πανεπιστήμιο Πατρών και, περαιτέρω, στην παρ.19 του ίδιου π.δ. (89 /2013(Α'130)) προβλέφθηκε ότι η λειτουργία των εντασσόμενων στο Πανεπιστήμιο Πατρών Τμημάτων, ξεκινά από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014. Να σημειωθεί

συμπληρωματικά ότι ομοίως με το π.δ. 97/2013 (ΦΕΚ Α'134) προβλέφθηκε ότι το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του καταργούμενου Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας με έδρα το Αγρίνιο, εντάσσεται στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών.

15. Τέλος, με τον ν. 4610/2019 άρθρο 36 παρ. 2 προβλέπεται ότι στα υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις : το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων μετονομάζεται σε Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος και περαιτέρω ότι παρέχεται η δυνατότητα στους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ύστερα από παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος¹ να αποκτήσουν βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του τμήματος, όπως προκύπτει από την μετονομασία (σ.σ. δηλ.του Μηχανικού Περιβάλλοντος).

16. Ζήτημα γεννάται επειδή κατά την διατύπωση του τελευταίου εδαφίου της περ. β' υποπερ. ββ' της παρ.2 άρθρου 36 του Ν. 4610/2019, οι απόφοιτοι του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Πολυτεχνικής Σχολής Του Πανεπιστημίου Πατρών μπορούν να πάρουν, ύστερα από παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος, όπως προκύπτει από τη μετονομασία, χωρίς να αναφέρεται ρητά στο εν λόγω άρθρο ότι την ίδια δυνατότητα έχουν και οι απόφοιτοι του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων καθώς και οι απόφοιτοι του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας. Λαμβανομένων όμως υπόψη ότι: **α)** από την ίδρυσή του

¹ Με απόφαση των υπ' αριθμ. 285/9-7-2019 και 289/9-10-2019 συνεδριάσεων της Συνέλευσης του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Πατρών, καθορίστηκαν τα υποχρεωτικά μαθήματα, προκειμένου για την χορήγηση βεβαίωσης ισοτιμίας στους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Πατρών, όπως προκύπτει από την μετονομασία.

Τμήματος *Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων* το 1998 με το π.δ.96/1998 έως την μετονομασία του σε Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος με τον ν. 4610/2019 η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης σε αυτό ήταν πενταετής (10 διδακτικά εξάμηνα), **β)** από τις διατάξεις με τις οποίες έγινε η ένταξη του Τμήματος από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας και κατόπιν στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών δεν προκύπτει αλλαγή του γνωστικού αντικειμένου, ούτε ορίστηκε με αυτές κάποια διαδικασία, ακαδημαϊκής φύσης για την ένταξη των φοιτητών από το ένα Ίδρυμα στο άλλο και **γ)** ότι κατά την ρητή διατύπωση της παρ. 7 του άρθρου 1 του π.δ. 89/2013, με το οποίο εντάχθηκε το Τμήμα *Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων* στην Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών, τα πτυχία που είχαν χορηγηθεί από τα τμήματα που εντάχθηκαν με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος (εννοείται τα Τμήματα *Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας*) είναι ως προς όλες τις συνέπειες ισότιμα και αντίστοιχα προς αυτά που χορηγούνται από τα Τμήματα αυτά, μετά την ένταξή τους στο Πανεπιστήμιο Πατρών, εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η διάταξη της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 (Α΄70) σύμφωνα με την οποία οι απόφοιτοι του Τμήματος *Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων* μπορούν να πάρουν ύστερα από παρακολούθηση και επιτυχή ολοκλήρωση υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος, όπως αυτός προκύπτει από την μετονομασία, καταλαμβάνει, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις που η ως άνω διάταξη θέτει, (ήτοι της παρακολούθησης και επιτυχούς ολοκλήρωσης των υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών), πλην των αποφοίτων του Τμήματος *Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων* της Πολυτεχνικής Σχολής του

Πανεπιστημίου Πατρών και τους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας.

17. Περαιτέρω, δεδομένης της μη αναφοράς στην διάταξη της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 οποιασδήποτε προθεσμίας περί της δυνατότητας των απόφοιτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων να λάβουν βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, γεννάται το ερώτημα αν οι απόφοιτοι δύνανται να απολαύουν της συγκεκριμένης δυνατότητας απεριόριστα και οποτεδήποτε στο μέλλον αιτηθούν την εφαρμογή της προαναφερθείσας διάταξης. Ο νομοθέτης με την ως άνω ρύθμιση αποβλέπει στην χορήγηση της βεβαίωσης ισοτιμίας και αντιστοιχίας σε εκείνους τους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων που θα παρακολουθήσουν με επιτυχία τα υποχρεωτικά μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Πατρών που θα καθοριστούν με την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Το κριτήριο συνεπώς βάσει του οποίου χορηγείται η ανωτέρω βεβαίωση είναι ουσιαστικό και έγκειται στην απόδειξη του γνωστικού επιπέδου των αποφοίτων μέσα από την παρακολούθηση των υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών όπως αυτά καθορίζονται την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος χωρίς να αποδυναμώνεται το σχετικό δικαίωμα της χορήγησης της βεβαίωσης ισοτιμίας με την πάροδο του χρόνου, ούτε ένας χρονικός περιορισμός στην άσκηση του δικαιώματος αυτού θα εύρισκε έρεισμα, αφού είναι βέβαιο ότι όλοι οι δικαιούχοι – απόφοιτοι, κατά τους κανόνες της κοινής πείρας, θα ασκήσουν το δικαίωμά τους αυτό σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ανάλογες άλλωστε προθεσμίες δεν απαντώνται πουθενά στην νομοθεσία μας (π.χ. περί Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ή Σ.Α.Ε.Π. κλπ).

Απάντηση

18. Με βάση τα παραπάνω το Γ΄ Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί ομόφωνα ως ακολούθως: **1)** Η διάταξη της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 (Α΄70) καταλαμβάνει, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις που η ως άνω διάταξη θέτει, (παρακολούθηση και επιτυχής ολοκλήρωση των υποχρεωτικών μαθημάτων που καθορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών), πλην των αποφοίτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών και τους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τους αποφοίτους του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας, καθότι εντάχθηκαν στο ανωτέρω Τμήμα του Πανεπιστημίου Πατρών σε προγενέστερο χρόνο. **2)** Δεδομένης της μη αναφοράς στην διάταξη της υποπερίπτωσης ββ΄ της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4610/2019 οποιασδήποτε προθεσμίας περί της δυνατότητας των απόφοιτων του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων να λάβουν βεβαίωση ισοτιμίας και αντιστοιχίας του τίτλου σπουδών τους με τον τίτλο του Τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών, οι εν λόγω απόφοιτοι δύνανται να ασκήσουν το εν λόγω δικαίωμά τους οποτεδήποτε.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 1 Ιουνίου 2021

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΡΙΚΑ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.